

Az Állatorvostudományi Egyetem

Etikai Kódexe

Budapest

2017. december 12.

Tartalom

1. Az Etikai Kódex célja és hatálya.....	3
2. Általános irányelvek.....	4
3. Az Egyetem polgárainak általános magatartási szabályai.....	4
4. Az Egyetem vezető tisztséget betöltő polgárai	7
5. Az Egyetem és szervezeti egységei döntéshozó testületeinek, bizottságainak tagjai	8
6. Az Egyetemet és szervezeti egységeit képviselő egyetemi polgárok	9
7. Hallgatókra vonatkozó etikai normák, jogok és kötelességek	9
8. Oktatókra és kutatókra vonatkozó etikai normák, jogok és kötelességek.....	11
9. Az Etikai Bizottság.....	13
10. Záró rendelkezések.....	14
1. sz. melléklet Megfélemlítéssel, Bántalmazással és Zaklatással Kapcsolatos Irányelvek .	15

1. Az Etikai Kódex célja és hatálya

1.§

(1) Az Állatorvostudományi Egyetem (továbbiakban: Egyetem) Etikai Kódexe (továbbiakban: Kódex) emberi és szakmai magatartási normák gyűjteménye, az Egyetem önként vállalt értékrendje.

(2) A Kódex hatálya kiterjed az Egyetemmel közalkalmazotti és hallgatói jogviszonyt létesítő személyekre (továbbiakban: egyetemi polgárokra).

(3) A Kódex szerint etikus magatartás az olyan viselkedés, véleménynyilvánítás, hozzáállás, amely

- növeli a partnerek, ügyfelek bizalmát az Egyetem iránt,
- erősíti az egyetem jó hírnevét;
- segíti a felsőoktatási, kutatási tevékenység tisztaságát.

(4) Az etikai normák célja az Egyetemen belül és az Egyetem képviselőjében a partnerek iránt megjelenő bizalom, megbízhatóság, hitelesség, tisztesség, tárgyilagosság és pártatlanság megteremtése, az Egyetem működése során kialakult szervezeti értékrend és a munkakultúra megőrzése, az egyetemi polgárok egységes magatartásának támogatása, a kialakult pozitív kép, összetartozás, az egymás iránti felelősség, a biztonságérzet erősítése. Az etikai normáknak ki kell terjednie

- a jogtisztelő magatartásra;
- a szerződésben vállalt kötelezettségek betartására;
- az emberi méltóság és a személyiségi jogok tiszteletben tartására, a diszkrimináció, a zaklatás tiltására, a pártatlanság követelményére;
- az érdekképviselőhez és a véleménynyilvánításhoz való jog biztosítására;
- a magas szakmai színvonal és megbízhatóság biztosítására;
- az elszámoltathatóságra és a méltányosságra;
- az átlátható, korrekt és szakszerű ügyviteli eljárásokra, pontos nyilvántartásokra;
- a minősített adatok, bizalmas információk védelmére, a szakmai titoktartásra;
- a szakszerű és tisztességes kommunikációra;
- az összeférhetlenségre vonatkozó szabályok betartására.

(5) A Kódex az önként vállalt kötelezettségek mellett jogokat is jelent az Egyetem polgárai számára. A Kódex lehetőséget nyújt arra, hogy az Egyetem polgárai tevékenységüket erkölcsi értelemben is számon kérhetően végezzék, és az erkölcsileg méltatlan feladatokat, követelményeket hátrányos következmények nélkül visszautasíthassák, azok ellen felléphessenek, erkölcsi konfliktus esetén állásfoglalásért az Egyetem Etikai Bizottságához fordulhassanak.

(6) Megfélemlítéssel, bántalmazással és zaklatással kapcsolatos esetekben a jelen Kódex 1. sz. mellékletében foglalt irányelvek alkalmazása javasolt.

(7) Az Egyetem polgárainak a Kódexben megfogalmazott normákat és elvárásokat meg kell ismerniük, el kell fogadniuk, azokat magatartásukban érvényesíteniük kell.

(8) A Kódexben megfogalmazott követelmények eligazítást adnak az Egyetem polgárainak, ha a szokások, rutinok, szabályok, eljárások bizonytalansága, hiánya vagy a jogszabályok, szabályzatok hatókörének tisztázatlansága miatt nem egyértelmű a követendő magatartás a tevékenység, döntéshozatal során.

(9) Etikus az egyetemi polgár magatartása, ha a Kódexben megfogalmazott elvárásokkal összhangban áll.

(10) Etikai vétséget követ el az egyetemi polgár, ha a Kódexben megfogalmazott elvárásokat nem tartja be, szándékosan vagy gondatlanságból megszegi azokat.

(11) Az Egyetem vezetése - az etikai vonatkozású ügyek egyeztetésének, rendezésének fórumként, az etikus magatartást érintő vitás kérdések tisztázására - Etikai Bizottságokat hoznak létre és működtetnek.

2. Általános irányelvek

2.§

(1) Az Egyetem valamennyi polgára elvárhatja az intézménytől és más egyetemi polgároktól emberi méltósága és személyi jogai tiszteletben tartását, és egyben kötelessége másokkal szemben ugyanezt gyakorolni.

(2) A Kódex az Egyetem polgárai által általánosan elfogadott társadalmi értékrend alapján megfogalmazza azokat az etikai szabályokat, magatartási normákat, amelyek betartása az Egyetem Küldetésnyilatkozatában megfogalmazott céljainak eléréséhez elengedhetetlenül szükséges.

(3) Az Állatorvostudományi Egyetem Küldetésnyilatkozatában megfogalmazottakkal összhangban olyan etikai normák meghatározásával kell segíteni az egyetemi polgárok mindennapi tevékenységét, amelyek alkalmazása hozzájárul a társadalom jobbá tételéhez.

3. Az Egyetem polgárainak általános magatartási szabályai

3.§

(1) A jogszabályok, valamint az Egyetem belső szabályzataiban foglalt előírások betartása az Egyetem polgárainak erkölcsi kötelessége is.

Az egyetem polgára tevékenysége során tanúsított magatartásával segíti az Egyetem célkitűzéseinek, vállalt feladatainak megvalósítását, törekszik arra, hogy döntéseiben, magatartásában érvényesüljenek az Etikai Kódexben tükröződő etikai elvek.

(2) Az Egyetem polgára felelősséget visel az Egyetem vagyontárgyainak rendeltetésszerű használatáért és megóvásáért, a felelőssége alá tartozó közpénzek és vagyon törvényes, célszerű és eredményes, kizárólagosan egyetemi célok érdekében való felhasználásáért.

(3) Az egyetemi polgár erkölcsi kötelessége mások emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartani és joga van saját emberi méltósága és személyi jogai tiszteletben tartását másoktól elvárni. Az egyetemi polgár viselkedését azt feltételezve alakítja, hogy mások magatartását is az etikai felelősség vezérli, személyi jogait úgy gyakorolja, hogy ezzel mások hasonló jogait ne sértse.

(4) Az egyetemi polgár nem végezhet olyan üzleti tevékenységet, nem vállalhat olyan beosztást vagy funkciót és nem rendelkezhet olyan pénzügyi, kereskedelmi vagy egyéb érdekeltséggel, amely összeegyeztethetetlen egyetemi tevékenységével, beosztásával, feladatai ellátásával.

Nem él vissza egyetemi jogviszonyával, beosztásával, a hatáskörében lévő közpénzekkel, vagyonnal és szolgáltatásokkal, azokkal az információkkal, amelyek tudomására jutottak munkája során, nem használja fel azokat saját vagy mások érdekei előmozdítására még egyetemi jogviszonyának megszűnése után sem.

(5) Az egyetemi polgár köteles haladéktalanul jelenteni, ha feladata és magánérdeke között összeférhetetlenséget vélelmez, illetve ha jogviszonyának fennállása alatt összeférhetetlen helyzetbe kerül és ez esetben köteles eleget tenni az annak kiküszöbölésére szolgáló intézkedéseknek.

(6) Az egyetem polgára köteles feladatait szakszerűen, a törvényeknek és a szakma szabályainak megfelelően teljesíteni. Ennek érdekében feladatainak ellátásához szükséges tudását és felkészültségét folyamatosan fejlesztenie kell.

(7) Az egyetem polgára az egyetem más polgárait, partnereit, ügyfeleit és a nyilvánosságot nem vezetheti félre, nem tévesztheti meg szándékosan. Felhatalmazás nélkül nem hozhat nyilvánosságra olyan információkat, amelyek egyetemi vagy más forrásból bizalmasan jutottak tudomására. Nem keresheti azokat a lehetőségeket, amelyek alkalmasak az Egyetem politikájának, döntéseinek vagy tevékenységének megghiúsítására, befolyásolására azáltal, hogy illetéktelenül, helytelenül vagy idő előtt olyan információkat fed fel, amelyekhez feladatainak ellátása során jutott.

(8) Az egyetem polgárai:

- a) a rájuk bízott feladatokat legjobb képességeik szerint és a körülmények által lehetővé tett gondos, becsületes munkával végzik el;
- b) az Egyetem vezetői, testületei által adott (eseti vagy tartós) megbízást a legjobb tudásuk szerint teljesítik, azt nyomós, és igazolt indok nélkül nem adják vissza, a többlet-teljesítménnyel arányos díjazást, juttatást, erkölcsi elismerést kérhetik;
- c) döntéseikben törekednek a tárgyilagosságra, kerülik az előnyös vagy hátrányos elbírálást, a nemi, etnikai, vallási és politikai alapon történő megkülönböztetést;
- d) elutasítják az erőszakos és sértő megnyilvánulások minden formáját és azokkal szemben fellépnek;
- e) más egyetemi polgárokkal kölcsönös tiszteleten és bizalmon alapuló segítő, jó viszonyt alakítanak ki; támogatják és segítik egymást egyetemi feladataik elvégzésében, figyelembe véve egymás személyes jogait, egymás és az Egyetem érdekeit;
- f) bármilyen előny szerzése érdekében nem ajánlanak fel, nem kérnek, nem fogadnak el, nem kényszerítnek ki anyagi vagy egyéb juttatást, szolgáltatást;
- g) a másik iránti tisztelettel nyilvánítják ki véleményüket és a saját tevékenységükre vonatkozó véleménynyilvánítást nyitottsággal fogadják, mind külső, mind belső fórumokon törekednek toleráns, nyílt, becsületes együttműködésre;
- h) fellépnek az egyetemen előforduló visszasságokkal szemben, azok megszüntetésére saját illetőségi körében lépéseket tesz, még akkor is, ha ezzel személyes konfliktust vállalnak fel;
- i) etikai konfliktus esetén türelmes párbeszédben törekszenek a konfliktus feloldására, egymás közötti békés megoldására, ha ez nem lehetséges, akkor az Etikai Bizottsághoz és végső soron a személyiségi jogok szem előtt tartásával az Egyetem nyilvánosságához fordulnak;

- j) biztosítják a hallgatók szakmai és emberi fejlődéséhez szükséges tanulási feltételeket, fellépnek az oktatási-tanulási környezetet megzavaró viselkedéssel, jelenségekkel szemben;
- k) az Egyetemen belüli vagy kívüli nyilvános megnyilatkozásaikban hitelesen képviselik az egyetemet és szervezeti egységeit, fellépnek az egyetemet indokolatlanul negatív színben feltüntető megnyilvánulásokkal szemben;
- l) törekednek az intézmény jó hírnevének, tekintélyének megóvására, és tartózkodnak minden olyan megnyilvánulástól, amely sérti az Egyetem érdekeit, más felsőoktatási intézménynél is képviselik Egyetemünk méltányolható érdekeit;
- m) az Egyetemet érintő konkrét ügyekben csak saját hatáskörükben, felelősségteljes módon, tárgyyszerűen, az Egyetem érdekeit figyelembe véve képviselik véleményüket;
- n) a sajtó számára csak az arra kapott felhatalmazás esetén nyilatkoznak, adnak információt;
- o) lojalitást és szolidaritást tanúsítanak az Egyetem más polgárai, testületei és szervezetei iránt az etikailag is kívánatos közösségi identitás erősítése érdekében;
- p) törekednek a minél szélesebb körű belső nyilvánosságra, és igénylik a megfelelő tájékoztatást az őket is érintő kérdésekről és döntésekről;
- q) az Egyetemre és az egyetem polgáraitra vonatkozó adatokat a jogszabályi és a belső előírások szerint kezelik, a feljegyzéseket, adatbázisokat biztonságosan őrzik, a nem nyilvános, nem köztudott információkat hivatali titokként őrzik, a szellemi tulajdon védelmére vonatkozó szabályokat betartják;
- r) etikai vétséget követnek el a személyes, a hivatali adatok, információk védelmére vonatkozó szabályok megsértésével, a védett adatok megszerzésével és továbbadásával;
- s) etikai vétséget követnek el az olyan nyilvános közlésekkel, híresztelésekkel, amelyek tudatosan valótlanságot állítanak az Egyetemről, annak szervezeti egységeiről, polgáiról;
- t) a személyes internetes közösségi oldalakon nem használják az egyetemi e-mail címüket, kivéve, ha a szervezeti egységük vezetőivel egyeztetett módon egyetemi marketing célra használják azt;
- u) jogosultak az Egyetem vezetőit, intézményeit, kollektív vagy egyedi intézkedéseit, gyakorlatát érintő tárgyilagos kritika megfogalmazására; e joguk gyakorlása miatt velük szemben megtorlást, fenyegetést alkalmazni etikai vétség;
- v) az egyetemi közösségbe való beilleszkedéshez szükséges mértékig - saját kultúrájuk megőrzése mellett - alkalmazkodnak az Egyetemen általánosan elfogadott viselkedési normákhoz és törekcszenek szokásaink, hagyományaink megismerésére;
- w) az intézményen belül pártpolitikai tevékenységet és pártpolitikai agitációt nem végeznek, politikai tartalmú propagandát nem folytatnak, propagandaanyagot nem terjesztenek, a tanórákon tartózkodnak a tananyagtól független pártpolitikai megnyilatkozásoktól;
- x) politikai szerepvállalás esetén ügyelnek arra, hogy
 - politikai aktivitásukat időben és térben határozottan elkülönítsék oktatói – kutatói, illetve hallgatói tevékenységüktől,

- ne keltsenek olyan képzetet, hogy az Egyetem elkötelezett valamely párt vagy politikai irányzat mellett,
 - ne csatlakozzanak olyan csoporthoz, irányzathoz, mozgalomhoz, amelynek célja, tevékenysége ellentétes az Egyetem küldetésnyilatkozatával, céljaival és érdekeivel,
 - ne használják egyetemi beosztásukat, rangjukat politikai megnyilvánulásaik során,
 - ne használják egyetemi e-mail címüket politikai levelezéseikhez, szervezeti egységük internetes oldalait nézeteik terjesztésére, az egyetemi infrastruktúrát bármilyen politikai célra;
- y) egyetemi jogviszonyukhoz fűződő tevékenységeik során tanúsítsanak vallási és világnézeti kérdésekben semleges és toleráns magatartást;

(9) Az egyetemi polgáraitól elvárható, hogy a feladataik ellátására kijelölt helyen megfelelő öltözékben, ápoltan jelenjenek meg. Munkavégzésük során a munkahelyi feladataik ellátásához illeszkedő, egyes tevékenységekhez a munkavédelmi szabályzatban meghatározott követelményeknek megfelelő öltözetet viselnek. Mindkét nem képviselői kerüljék a nem felsőoktatási, kutatási környezethez illő, kirívó, mások erkölcsi érzékét súlyosan sértő öltözetet.

4. Az Egyetem vezető tisztséget betöltő polgárai

4.§

(1) Etikus magatartás az Egyetem polgáraitól, közösségeitől akkor várható el, ha az Egyetem és szervezeti egységeinek vezetői, a választott testületek tagjai, az intézmény képviselőjére jogosult munkatársak az etikus viselkedést támogató feltételek létrehozására és fenntartására törekszenek, és ők maguk is etikus magatartást tanúsítanak.

(2) Az Egyetem vezető beosztású polgára

- a) az általa irányított intézményt, szervezetet, szervezeti egységet, testületet, bizottságot, hallgatói kört, vagy beosztottjai tevékenységét az Egyetem iránti elkötelezettséggel szakmai, jogi, gazdasági, erkölcsi felelőséggel vezeti, betartja a rá vonatkozó etikai normákat és jogszabályi kötelezettségeket, magatartása példamutató munkatársai számára;
- b) törekszik arra, hogy döntései megalapozottak, jól előkészítettek legyenek, a vezetése alatt álló közösségben támogató, konstruktív légkör alakuljon ki;
- c) lehetőség szerint az általa irányított közösséget érintő fontos döntésekhez kikéri, munkatársai véleményét, javaslatait, meghallgatja ötleteiket, bátorítja őket arra, hogy bekapcsolódjanak a döntéshozatali folyamatba;
- d) figyel munkatársai, hallgatótársai - Egyetemhez fűződő jogviszonyukhoz kapcsolódó - szakmai, emberi problémáira, a feladataikkal összefüggő észrevételeik meghallgatására nyitott, türelmes;
- e) olyan feladatokkal bízta meg beosztottjait, hallgatótársait - amelyek teljesítése a beosztott felkészültsége, pozíciója és aktuális feladatai alapján joggal elvárható;

- f) munkatársait, vagy hallgatótársait az elvégzendő feladatokról időben tájékoztatja, gondoskodik arról, hogy a tevékenységükhöz szükséges információkhoz hozzájussanak, feladataik megoldásához a feltételek rendelkezésre álljanak;
- g) időben értesíti munkatársait, vagy hallgatótársait - a megbeszélések, ülések időpontjáról és tartamáról, az időbeli pontosságot megköveteli beosztottaitól és önmagától is;
- h) rendszeresen és tárgyilagosan értékeli beosztottai tevékenységét, elismer a jól végzett munkát, amennyiben munkájukkal elégedetlen, megalapozott információkkal alátámasztva közli velük;
- i) törekszik a munkatársai szakmai előmenetelét és fejlődését szolgáló feltételek, munkakörülmények kialakítására, a munkavégzéshez szükséges megfelelő személyi feltételek és szakmai utánpótlás biztosítására, biztosítja beosztottjai számára a teljes esélyegyenlőséget, nyilvánosságot;
- j) munkatársainak, hallgatótársainak döntéshozói testületbe történő ajánlásakor meggyőződik arról, hogy munkaköri feladatainak ellátása mellett, szakértelme és képzettsége alapján megfelelően tudja-e képviselni az őt delegáló közösség érdekeit;
- k) törekszik a szervezeti egységében felmerülő viták belső megoldására;
- l) döntéshozói pozícióját nem használja fel jogtalan előnyszerzésre, politikai, világnézeti befolyásolásra, az alá-fölérendeltség kihasználására a munkaviszonnyal nem közvetlenül összefüggő helyzetekben;
- m) felelős azért, hogy mindennemű adatszolgáltatásnál a valóságnak megfelelő adatok kerüljenek közlésre, a szervezeti egységében született írásműveken, szellemi termékeken alkotóként csak az alkotási folyamatban résztvevők neve szerepeljen;
- n) vezetői megbízásával összeférhetetlen tevékenységet nem folytat, más nem egyetemi szervezetben betöltött tisztségével az egyetem érdekeit nem sérti, saját szakmai rangjával, beosztásával beosztottjainak értékelését nem befolyásolja;
- o) ha hallgatói vezető, beosztását jogosulatlan tanulmányi előny szerzésére nem használja fel.

5. Az Egyetem és szervezeti egységei döntéshozó testületeinek, bizottságainak tagjai

5.§

(1) Az Egyetem és szervezeti egységei döntéshozó testületeinek, bizottságainak tagjai jelölésük, tisztségük elfogadásakor felelősséget vállalnak arra, hogy testületi, bizottsági munkájuk során, az Egyetem érdekeinek szem előtt tartásával képviselik a rájuk bízott ügyeket, személyeket, szervezeteket, közösségeket.

(2) A testületek, bizottságok tagjai

- a) kötelesek az üléseken felkészülten és aktívan részt venni; adják vissza megbízásukat, mondjanak le tisztségükről, ha ennek feltételei objektív vagy szubjektív okok miatt nem adottak;
- b) kötelesek az üléseken az általuk képviselt közösség véleményét és érdekeit tükröző álláspontjának hangot adni és a tényeket objektíven mérlegelve, az egyetemi érdekeket is figyelembe véve szavazni;

- c) nem adják tovább illetékteleneknek a zárt üléseken elhangzottakat, bizalmas információkat tartalmazó testületi, bizottsági anyagok tartalmát;
- d) nem sértik meg a titkos szavazás titkosságát.

6. Az Egyetemet és szervezeti egységeit képviselő egyetemi polgárok

6.§

(1) Az egyetem polgárai tevékenységük, feladataik ellátása során az Egyetem más polgáraival és az egyetemmel jogviszonyban nem lévő külső partnerekkel szolgáltatói, ügyintézői, ügykezelői kapcsolatba kerülnek. Ezekben az esetekben az egyetem polgárai legyenek tudatában annak, hogy az egyetemet, illetve annak adott szervezeti egységét képviselik. Eljárásuk, állásfoglalásaik, döntéseik, a nyújtott szolgáltatás, az adott tájékoztatás, az ellátás, vagy az ügyintézés módja, szabályossága, szakszerűsége az Egyetemet, illetve az adott szervezeti egységet minősíti.

(2) Az Egyetemet és szervezeti egységeit képviselő, ügyintéző munkatársak

- a) magatartása őszinte, tisztességes és becsületes, eljárásuk elfogulatlan és pártatlan;
- b) felelősek az ügyintézés során hozott döntéseik, eljárásaik következményeiért;
- c) nem részrehajlók és nem alkalmaznak hátrányos megkülönböztetést sem egyes személyekkel, sem valamely csoporttal szemben.
- d) nem kérhetnek, és nem fogadnak el – sem közvetve, sem közvetlenül – olyan ajándékot, juttatást vagy egyéb előnyt, amely alkalmas arra, hogy befolyásolja ítélőképességüket, feladataik tisztességes ellátását vagy döntéseit;
- e) feladataikat a jogszabályoknak és az irányító testületek döntéseinek megfelelően, szakszerűen, pártatlanul, igazságosan, a kulturált ügyintézés szabályai szerint látják el;
- f) tiszteletben tartják az ellátás és ügyintézés által érintett egyetemi polgárok és más ügyfelek idejét, munkáját;
- g) előre megadott időpontokban, rendelési és félfogadási időben hatékonyan, gyors ellátással és ügyintézéssel segítik a hozzájuk forduló egyetemi polgárokat, ügyfeleket;
- h) ha a felmerült problémák megoldásában segíteni nem tudnak, a hozzájuk fordulókat tájékoztatják, hogy az adott kérdésben mely szervezet vagy személy illetékes.

7. Hallgatókra vonatkozó etikai normák, jogok és köteleességek

7.§

(1) Az egyetem hallgató polgárának joga van

- a) emberi méltósága, személyiségi jogainak tiszteletben tartására, és kötelessége másokkal szemben ugyanezt gyakorolni;
- b) a becsületes és tisztességes tanulási környezetet, szakmai tevékenységet az Egyetemtől, illetve az Egyetem polgáraitól;
- c) az Egyetem támogatását kérni etikai konfliktusok esetében, ha magatartása összhangban van az Etikai Kódexszel;
- d) erkölcsi sérelem esetén állásfoglalásért fordulni az Etikai Bizottsághoz.

(2) A hallgató munkája során csak megengedett eszközöket használ fel, meg nem engedett eszközöket, eljárásokat nem alkalmaz, hogy tisztességtelen előnyre tegyen szert hallgatótársaival szemben.

(3) Etikai normát sért a hallgató, ha

- a) nem nyilvános vizsgakérdéseket, vizsgafeladatokat jogosulatlanul megszerez, vagy azok megszerzésére kísérletet tesz;
- b) írásbeli vagy szóbeli számonkéréskor, beadásra kerülő feladatai elkészítésekor olyan eszközöket használ vagy kísérel meg felhasználni, amelyeknek igénybevételére oktatója felhatalmazást nem ad;
- c) írásbeli vagy szóbeli számonkéréskor bármilyen módon más személy segítségét veszi igénybe;
- d) írásbeli vagy szóbeli számonkérésre, beadásra kerülő feladatai elkészítésére maga helyett más személyt bíz meg, vagy ő maga más helyett kísérel meg a teljesítést;
- e) más által összegyűjtött anyagot, elvégzett kutatást, munkát, annak összefoglalását, más gondolatát, megfogalmazását sajátjának tüntet fel;
- f) a közösen végzett munkát saját munkájaként tünteti föl, a közös munkában való részvételének mértékét valótlanul mutatja be;
- g) valamely általa elvégzett anyaggyűjtésnek vagy kutatásnak írásbeli összefoglalását vagy annak egy részét a feladatot eredetileg kiíró oktató, kutató előzetes engedélye nélkül egyidejűleg vagy más alkalommal más oktatókhoz is beadja tanulmányi előny szerzése céljából;
- h) valamely számonkérésre kapott értékelést bármilyen módon meghamisít;
- i) más munkájából eredményeket - az eredmények előállításában való személyes részvétel nélkül - állít elő;
- j) saját, vagy más munkájának eredményeit meghamisítja;

(4) Etikai vétséget követ el a hallgató, ha az egyetemen tanultakat rosszhiszeműen használja fel.

(5) A hallgató munkája eredményeként csak saját kutatási eredményeit közli, az idegen forrásokat az elvárásoknak megfelelő formában és annak szabályai szerint megjelöli, az idézetek, források helyét pontosan megadja. A hallgatónak munkájához felhasznált forrásként meg kell jelölnie, ha más személy

- a) írott vagy szóbeli közleményét vagy annak részleteit szó szerint idézi, vagy szabadon összefoglalva átveszi;
- b) elgondolásait, véleményét, elméletét, modelljét felhasználja;
- c) által megállapított tény, adatot, illusztrációt munkájához felhasznál.

Ezek elmulasztása esetén a hallgató plágiumot követ el, és a becsületes, tisztességes szakmai tevékenységre vonatkozó normákat megszegi.

(6) Ha a hallgatónak plágium elkövetése tudomására jut, kezdeményeznie kell az etikai eljárás megindítását.

(7) A hallgató a tisztességes szakmai tevékenységre vonatkozó normát szegi meg,

- a) ha megváltoztatja, megsemmisíti vagy visszatartja más hallgatók tanulmányi és szakmai előmenetelét szolgáló munkáját;
 - b) ha akadályozza, más hallgatók számára megnehezíti, lehetetlenné teszi, hogy tanulmányi előmenetelük érdekében információhoz jussanak, társainak tanulmányi vagy szakmai ügyekben félrevezető információt ad;
 - c) ha tanulást segítő eszközt, anyagot megrongál, tönkretesz, hozzáférhetlenné tesz, számítógépen tárolt adatokat megváltoztat, megsemmisít;
 - d) ha gátolja társait a tudományos-szakmai fejlődésében.
- (8) A hallgató tisztességes eszközökkel segíti társai munkáját, szakmai előmenetelét.
- (9) A hallgató személyére vonatkozó adatszolgáltatásnál a valóságnak megfelelő adatokat közöl.
- (10) A hallgató az egyetemi polgárokra vonatkozó vélemény-nyilvánításokkor tisztességes, megfontolt, elfogulatlan válaszokat ad.

8. Oktatókra és kutatókra vonatkozó etikai normák, jogok és kötelességek

8.§

(1) Az Egyetem oktatója, kutatója elvárhatja

- a) hogy bízzanak becsületességében etikus magatartásra való törekvésében, és kötelessége másokkal szemben ugyanezt gyakorolni;
- b) hogy etikai konfliktusok esetében az Egyetem támogatóan mellé álljon, amennyiben magatartása összhangban van az Egyetem Etikai Kódexében foglaltakkal;
- c) a becsületes, tisztességes szakmai tevékenységhez szükséges feltételek biztosítását;
- d) hogy munkahelye lehetővé tegye számára a rendszeres önképzés, továbbképzés lehetőségét.

(2) Az Egyetem oktatói, kutatói besorolású polgára

- a) tartózkodik attól, hogy a hallgatók tevékenységét, eredményeit bántón, megalázón értékelje;
- b) nyitottan fogadja a szakmai vagy más kérdésekkel hozzá forduló hallgatót, tájékoztatja, hogy mikor tudja őt fogadni, meghirdetett fogadó ideje van a hallgatók számára;
- c) utasítást kizárólag a tanulmányi, vagy azzal összefüggő egyetemi ügyekkel kapcsolatban ad a hallgatóknak;
- d) vele rokoni, baráti vagy ellenséges viszonyban lévő hallgatót nem vizsgáztat, vagy kéri a számonkérés bizottság előtti lefolytatását;
- e) nem oktatja saját szervezeti egysége tárgyainak hallgatóit külön pénzért vagy más juttatásért;
- f) nem tesz nyilvánosan dehonesztáló megjegyzéseket az egyetemre, szervezeti egységeire, egyetemi polgárokra, különösen tartózkodik ettől hallgatói nyilvánosság előtt;
- g) elvállalt munkáival, megbízásaival az Egyetem érdekeit nem sérti, kerüli az összeférhetlenséget eredményező helyzeteket;
- h) az Egyetem érdekeit érintő külső megbízásairól tájékoztatja munkahelyi felettesét;
- i) szakmai tisztességgel képviseli a tudományos igazságokat és ragaszkodik a tudományos módszerekkel kapott adatokhoz, tényekhez, az azokból levont következtetésekhez, tartózkodik attól, hogy saját, vagy más munkájának eredményeit meghamisítsa;

- j) a nyilvánosság elé tárja és felhívja a hatóságok figyelmét azokra a jelenségekre, amelyeket a saját területének szakértőjeként veszélyesnek, károsnak ítél;
- k) segíti munkatársai szakmai fejlődését;
- l) a kollégái munkájához kapcsolódó észrevételeit megbeszéli velük, a saját tevékenységére vonatkozó észrevételeket meghallgatja, az indokolt kritikát elfogadja;
- m) nem fogad el etikátlan segítséget szakmai előrelépése során;
- n) ha eredményeivel nyilvánosság elé áll, akkor diszciplinájának elfogadott publikációs szokásai és szabályai szerint jár el, egyértelműen világossá téve, hogy a vizsgált kérdések megválaszolásához mennyi a saját és mennyi más kutatók hozzájárulása, saját eredményei eredetiségének igazolására kutatásainak részeredményeit megfelelő módon megőrzi;
- o) azoknak a munkatársaknak, akiknek munkája szükséges volt a publikáció létrejöttéhez a szerző köszönetnyilvánítással tartozik.

(3) Az egyetem oktatójának, kutatójának joga és kötelessége

- a) a rábízott hallgatók erkölcsi és emberi nevelése, a példamutatás, szükség esetén az emberi, nevelői segítség nyújtása;
- b) az általa művelt diszciplína fejlődésének, az ismeretek befogadási és átadási sajátosságainak, módszereinek figyelemmel kísérése elsajátítása;
- c) olyan munkakört, feladatot elvállalni, amelyre szakmailag felkészült, amelyhez szakképzettsége, megfelelő tapasztalata van, és a rendelkezésre álló idő alatt el tudja látni, meg tudja oldani;
- d) szakmai munkáját jól tervezetten elvégezni és ezért a rábízott szakmai, egyetemi közéleti feladatokról azok teljesíthetőségét figyelembe véve időben kell, értesülni;
- e) a bizottsági ülések, megbeszélések időpontjáról időben, a felkészülés lehetőségét biztosítva értesülni és a várható időtartamáról is előzetesen tudomást szerezni;
- f) erkölcsi sérelem esetén, állásfoglalásért az Egyetem etikai bizottságához fordulni;
- g) a rábízott képzési feladatokat a legjobb képességei szerint elvégezni és elkövetni minden tőle telhetőt, azért hogy a hallgatói a leghatékonyabban sajátíthassák el a tantárgy körébe tartozó korszerű ismereteket;

(4) Az oktató

- a) az óráit indokolt esetektől eltekintve maga tartja meg, felkészülten, a megadott helyen és időpontban, késés nélkül, az esetleges változásokról a hallgatókat megfelelő módon és időben tájékoztatja;
- b) a hallgatói számára feldolgozható ismereteket ad elő, szakterülete korszerű ismereteit beépíti előadásaiba, gyakorlataiba, biztosítja hozzá az ismereteket összefoglaló írásos anyagot;
- c) hallgatóit világosan tájékoztatja szakmai, oktatói elvárásairól, a számonkérés követelményeiről, megtesz minden tőle elvárhatót a hallgatók számonkérésre történő felkészítésére;
- d) számonkéréskor a hallgató által elvégzendő feladatokat úgy határozza meg, hogy azokat a hallgató a kurzus sikeres elvégzése után teljesíteni tudja;
- e) kerüli a négy szemközti vizsgáztatást, ügyel arra, hogy a becsületes hallgatók ne szenvedjenek hátrányt, ha valamely társuk csalást követ el;
- f) törekszik arra, hogy kiküszöbölje az olyan körülményeket, melyek a feladatok kidolgozása, benyújtása során a csalást lehetővé teszik;

- g) figyelmezteti a hallgatót, ha csalásra utaló magatartást észlel, tettenérés esetén felfüggeszti a számonkérését;
- h) nyilvános és egységes szempontok szerint, elfogulatlanul értékeli a hallgatók munkáját;
- i) ügyel az egyes vizsgaalkalmak egyenletes elosztására, valamint a feladatsorok egyforma nehézségi szintjére;
- j) számonkérést követően, ha a hallgató kéri, egyértelműen a vizsgázó tudomására hozza az értékelése indokait és az elvárt helyes választ;
- k) a hallgató érdemjegyét annak hozzájárulása nélkül nem közli nyilvánosan;
- l) elkövet mindent annak érdekében, hogy a számonkérések nem nyilvános kérdései, feladatai a számonkérés időpontja előtt az érintettek számára ne legyenek megismerhetők.

9. Az Etikai Bizottság

9.§

(1) Az Állatorvostudományi Egyetem az Etikai Kódex elfogadásával arra törekszik, hogy az Egyetem etikai normáinak érvényesítésével is segítse fenntartani az Egyetem szakmai és intézményi integritását. Az Egyetem ezt a törekvését vitás helyzetekben az Egyetemi Etikai Bizottság útján gyakorolja.

(2) Az Etikai Kódex elfogadását követően az adott ügyben hatáskörrel rendelkező magasabb vezető összehívja az Egyetemi Etikai Bizottságot, amely felkérésre vagy saját kezdeményezésre az etikai szempontból megítélhető vitás helyzetekben állást foglal, és ezzel segíti a konfliktusok feloldását.

(3) Az Etikai Bizottság elsődleges célja, hogy a rendelkezésére álló eszközökkel az Etikai Kódexben rögzítetteket és az egyetemi élet gyakorlatát összhangba hozza.

(4) Annak érdekében, hogy az Etikai Kódexben rögzített etikai normák az Egyetem életében érvényesüljenek, mindenki, akire az Etikai Kódex vonatkozik, köteles együttműködni az Etikai Bizottsággal.

(5) Az Etikai Bizottság működéséről, az etikai eljárás lefolytatásának menetéről az Etikai Bizottság ügyrendje rendelkezik.

10. Záró rendelkezések

10.§

(1) Az Etikai Kódexet a Szenátus 2017. december 12. napján tartott ülésén megtárgyalta és 24/2017/2018 SZT számon elfogadta.

Az Egyetem Szenátusa nevében

dr. Battay Márton
a Szenátus titkára

Dr. Sötönyi Péter
a Szenátus elnöke

Egyetértek

Budapest, 2017. december 12.

dr. Bohátka Gergely
kancellár

1. sz. melléklet Megfélemlítéssel, Bántalmazással és Zaklatással Kapcsolatos Irányelvek

Jelen szabályzat célja, hogy az Állatorvostudományi Egyetem (a továbbiakban: Egyetem) által közzétett Etikai Kódex mellékleteként az Egyetem hallgatói és dolgozói számára iránymutatóul szolgáljon, valamint növelje jogtudatukat az Egyetem értékrendjével nem összeegyeztethető viselkedési formák felismerését illetően.

Intézményünk meggyőződése, hogy a megfélemlítés és a zaklatás megmérgezi a munkahelyi és tanítási-tanulási légkört, és pusztító hatással bír az érintettek vagy szemtanúk egészségére, magabiztosságára, moráljára és teljesítményére nézve.

Az Egyetem elkötelezett híve egy megfélemlítéstől és diszkriminációtól mentes munkahelyi és tanítási-tanulási légkör megteremtésének, melyben az Egyetem összes hallgatója, dolgozója, illetve vendége megbecsülésben és tisztességben bánásmódban részesül.

Jelen szabályzat vonatkozik az Egyetem minden regisztrált hallgatójára, a passzív státuszú hallgatókra, más intézményekből idelátogató hallgatókra, valamint nemzetközi felsőoktatási csereprogramokban résztvevő hallgatókra, a diplomájukra váró hallgatókra (jelen szabályzatban az előzőekben felsoroltak: „hallgatók”), továbbá az Egyetem minden dolgozójára és látogatójára.

Az Egyetem arra ösztönzi minden dolgozóját, hallgatóját és látogatóját, hogy amennyiben úgy gondolják, hogy zaklatás áldozatai, haladéktalanul tegyenek intézkedéseket követve a jelen szabályzatban közzétett eljárásmodot. Az Egyetem elkötelezi magát amellet, hogy minden olyan zaklatással kapcsolatos vádat komolyan vesz, és teljes körűen kivizsgál, ami formális úton a tudomására jut. Abból senkinek nem származik semmilyen hátránya, ha jóhiszeműen vádat emel zaklatásért. Amennyiben a zaklatás vádja beigazolódik, az elkövető(k) ellen eljárás indul, mely a dolgozó(k) vagy hallgató(k) elbocsájtásával is végződhet. Azon személyek, akik törvénybe ütköző zaklatás tettet követik el, tetteikért személyesen felelnek, valamint hatósági büntetőeljárás indítható ellenük.

A zaklatás fogalmának meghatározása

A zaklatás minden olyan cselekedetet magában foglal, mely nemkívánatos, és az áldozat méltóságát sérti. Jelen szabályzat alkalmazásában a zaklatást az Egyetem a következőképpen értelmezi és használja: „Olyan nemkívánatos cselekedet, amely a védett tulajdonságok bármelyikével összefüggésben van, s amelynek célja vagy hatása valamely személy méltóságának megsértése, vagy valamely személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, degradáló, megalázó vagy támadó környezet kialakítása.”

Bármely magatartás, mely nemkívánatos, valamint jogosan feltételezhető, hogy valamely személy méltóságát sérti, vagy valamely személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, degradáló, megalázó vagy támadó környezet kialakítását teszi lehetővé, potenciálisan zaklatásnak minősül. Általánosságban elmondható, hogy ahhoz, hogy egy tett zaklatásnak

minősüljön, rendszeresen vagy tartósan fenn kell állnia. Mindazonáltal egy egyszeri, kiváltképp súlyos incidens önmagában is kimerítheti a zaklatás fogalmát.

A zaklatás lehet verbális vagy fizikai, vagy történhet egyéb kommunikációs csatornákon keresztül is, mint például levélben, e-mailben, sms-ek illetve graffiti útján. A zaklatás történhet direkt módon, a Sértett jelenlétében, vagy a Sértett jelenléte nélkül egy harmadik fél felé kommunikálva. A zaklatás általában egy bizonyos személy ellen irányul. Mindazonáltal egy olyan fennálló munkahelyi, tanítási-tanulási kultúra, ahol példának okáért a rasszista vicceknek vagy homofób megjegyzéseknek helye van, szintén kimerítheti a zaklatás fogalmát.

Zaklatásnak számító viselkedési formák lehetnek

- sértegetés, csúfolás, sértő nyelvezet vagy gesztusok használata
- nem helyén való viccelődés
- gúnyolódó vagy lealacsonyító magatartás
- nem helyén való vagy felesleges testi kontaktus
- testi bántalmazás vagy azt kilátásba helyező fenyegetés
- megfélemlítő, kényszerítő erejű, vagy fenyegető tettek vagy magatartás
- nemkívánatos szexuális magatartás/utalások valamely személy irányába (testi érintés, kihívó, ráutaló magatartás)
- valamely személy elszigetelése, szándékos kizárása, vagy az együttműködés megtagadása valamely személytől
- valamely személy megjelenésére tett nem helyénvaló megjegyzések, vagy magánéletére vonatkozó tolakodó kérdések vagy megjegyzések, illetve rosszindulatú pletyka terjesztése
- sértő képek vagy irodalmi szövegek használata
- szekálás, kémkedés vagy követéses zaklatás
- valamely személy életkorával, származásával, faji, nemi, etnikai, nemzeti vagy vallási hovatartozásával kapcsolatos sértő magatartás

A fent említettek nem kizárólagos példái a zaklatásnak, csupán irányadóak arra nézve, hogy az Egyetem milyen viselkedési formákat tekint elfogadhatatlannak. Alkalmanként előfordulhat azonban, hogy valamely személy egy adott viselkedési formát- talán attitűdbeli, tapasztalati vagy kulturális különbségekből adódóan- másképp ítél meg, s ami valaki számára elfogadható magatartás lenne, azt egy másik személy elfogadhatatlannak titulálja. Abban, hogy mi számít zaklatásnak, meghatározó elem az, hogy az adott viselkedés elfogadhatatlan legyen az érintett számára, illetve hogy jogosan feltételezhető legyen, hogy a szóban forgó magatartás zaklatásnak minősül. A zaklatással vádolt személy szándéka, miszerint zaklatásnak szánta-e tettét vagy sem, nem elsődleges tényező annak megállapításában, hogy zaklatás esete áll-e fenn.

A megfélemlítés (bullying) fogalmának meghatározása

A megfélemlítést a következő módon definiálhatjuk: „olyan támadó, megfélemlítő, rosszindulatú vagy sértő viselkedés, illetőleg olyan durva bánásmód vagy hatalommal való olyan visszaélés, mely a sértett szándékos lealacsonyításához, megszegyenyítéséhez,

rágalmazásához, vagy megsértéséhez vezet”. A megfélemlítés rendszerint egy bizonyos időtartamon keresztül ismétlődő negatív cselekedetek sorozata.

Általánosságban elmondható, hogy a megfélemlítés során egy személy vagy személyek csoportja (ez utóbbit pszichoterrornak/mobbingnak nevezzük) egy másik személyt céloz meg. A megfélemlítés történhet kevésbé nyilvánvaló forgatókönyv szerint is és eltérően attól, amit az erőviszonyok diktálnának, mint amikor például egy hallgató félemlít meg egy dolgozót, vagy egy vezető személlyel teszi ugyanezt egy beosztott.

Megfélemlítésnek számító viselkedési formák lehetnek

- valamely személy kigúnyolása
- sértő, goromba vagy gyalázkodó nyelvezet, illetve lealacsonyító megjegyzések vagy jelzők használata
- valamely személlyel történő kiabálás vagy ordítózás
- obszcén gesztusok használata vagy kifigurázás
- szintén ellenségeskedő magatartási formáknak számítanak a következők: megfélemlítés, fenyegetőzés, megszegényítés, bomlasztó viselkedés, szarkazmus, illetve a gonoszkodás
- valamely személy sikertelenségét előidézni, például szükséges információ visszatartásával, vagy munkahelyi feladatokkal való túlterheléssel
- jogtalan vagy helytelen kritizálás, vagy olyan kritika, melynek célja nem az, hogy valamely személy teljesítményét konstruktív módon elősegítse
- valamely személyre ok nélkül „rászállni”, vagy valakit szándékosan kirekeszteni, elszigetelni, vagy ignorálni
- valamely személyt minden alap nélkül munkahelyi biztonságára, illetve sikeres vagy sikertelen tanulmányi előmenetelére vonatkozóan sértegetni vagy az előbbiekre megjegyzéseket tenni
- valamely személynek bántó vagy fenyegető e-maileket vagy instant üzeneteket küldeni, illetve valamely személyről pletykát terjeszteni vagy zavarba ejtő fotókat közösségi oldalakra feltenni
- nyíltan és rendszeresen degradáló kifejezésekkel illetni valakit (pl. „bajkeverő”)

A fent említettek nem kizárólagos példái a megfélemlítésnek (bullying), csupán irányadók arra nézve, hogy az Egyetem milyen viselkedési formákat tekint elfogadhatatlannak. Tisztában kell lennünk azzal, hogy a megfélemlítés nem csupán fizikai vagy verbális lehet, hanem megvalósulhat elektronikus úton, mint például a közösségi médián keresztül is.

Jóhiszeműség

Ha bármikor is beigazolódik annak gyanúja, hogy a zaklatás vagy megfélemlítés (bullying) vádját haragból vagy rosszindulatból emelték, vagy hogy azzal kapcsolatban valótlan információkat közöltek, illetve ha a panaszos fél más módon járt el rosszindulatúan, abban az esetben fegyelmi eljárás kezdeményezhető. Az ezen vádak alapján indított eljárások lezárásra kerülhetnek.

Zaklatás vagy megfélemlítés (bullying) ügyében indított eljárások menete

Az Egyetem arra ösztönzi minden dolgozóját és hallgatóját, hogy amennyiben zaklatással vagy megfélemlítéssel (bullying) találják magukat szemben, haladéktalanul tegyenek intézkedéseket követve az alább részletezett eljárásmódot. Abból senkinek nem származik semmilyen hátránya, ha jóhiszeműen vádat emel zaklatásért vagy megfélemlítésért (bullying), illetve ha ilyen irányú vádat támogat.

Ha valamely személy úgy gondolja, hogy zaklatás vagy megfélemlítés (bullying) áldozata, első lépésként-amennyiben az lehetséges és helyénvaló- az érintett felek próbáljanak meg egymás között megoldást találni a kialakult helyzetre. Az azonban már a panaszos félen múlik, hogy a továbbiakban mit kíván tenni.

Bármelyik utat válassza is az érintett, javasoljuk, hogy amennyiben lehetséges, készüljön írásos aláírt és dátumozott dokumentáció minden egyes incidenst követően, amire a későbbiek folyamán a sértett hivatkozni tud.

A panasz benyújtásának hivatalos módja

A panasznak tartalmaznia kell a következőket:

- a panaszos fél személyes adatai
- a zaklatás vagy megfélemlítés (bullying) helyének és időpontjának részletei dátumokkal és időpontokkal
- az állítólagos zaklató vagy megfélemlítő személyére vonatkozó részletes információk
- az állítólagos elkövető magatartására vonatkozó részletes információk
- az esetleges szemtanúkra vonatkozó részletes információk

Adott esetben az incidens(ek)ről készült bármilyen dokumentáció (úgy mint sms-ek, e-mailek, képernyőről készített pillanatképek, audió- vagy videófelvevételek, stb.), vagy azzal kapcsolatos bármilyen információ, hogyan kíséreltek meg az érintett felek maguk között megoldást találni a kialakult helyzetre és annak kimenetelére, szintén csatolandók.

Ha a kialakult helyzet informális úton nem megoldható, vagy ha a zaklatás illetve megfélemlítés (bullying) esete különösen súlyos, a panaszt hivatalos úton, írásban, az összes releváns részletet tartalmazó e-mailben vagy postai úton levélben kell benyújtani. Minden, az ügyben bármilyen módon érintett személyre vonatkozó információt bizalmasan kezelünk.

A panaszt a zaklatás vagy megfélemlítés (bullying) legutóbbi incidensétől számított 60 napon belül kell benyújtani. Súlyos vagy komoly traumát okozó zaklatási vagy megfélemlítési esetekben ezt az időkorlátot nem kell betartani.

A panaszt – függetlenül attól, hogy abban hallgatók, és/vagy dolgozók érintettek a rektorhoz kell benyújtani, aki az eset jellegétől függően haladéktalanul dönt annak kivizsgálásáról és a megfelelő eljárás lefolytatásáról.

A campuson igénybe vehető segítségnyújtási szolgáltatások

Az Egyetemen ingyenes mentálhigiénés szaktanácsadás működik, mely független és bizalmas keretek között minden (állítólagos) zaklatási vagy megfélemlítési ügyben érintett személy, beleértve az esetleges tanúkat is, szabadon vehet igénybe. A szaktanácsadás keretein belül lehetőség van egyéni foglalkozásokra az adott félévre vonatkozó fogadóórák idejében. A mentálhigiénés szaktanácsadás az Egyetem dolgozói számára is tetszőlegesen igénybe vehetők ezen esetekben a további munkavállalói szolgáltatásokkal (jogi tanácsadással és üzemorvosi ellátással) együtt.

